

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیهما السلام

www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.ir

نعمت در پس پرده غیبت

نیکو دیالمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نفحات الازهار فی خلاصه عبقات الانوار

نویسنده:

نیکو دیالمه

ناشر چاپی:

موسسه فرهنگی تبیان

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	..... فهرست
۶	..... نعمت در پس پرده غیبت
۶	..... مشخصات کتاب
۶	..... نعمت در پس پرده غیبت
۱۱	..... پاورقی
۱۱	..... درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

نعمت در پس پرده غیبت

مشخصات کتاب

عنوان: نعمت در پرده غیبت

پدیدآورندگان: دیالمه، نیکو، ۱۳۴۳- (پدیدآور)

نوع: متن

جنس: مقاله

الکترونیکی

زبان: فارسی

صاحب محتوا: موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان

توصیفگر: عصر غیبت

نعمت

غیبت امام زمان

مهدویت

وضعیت نشر: قم: موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان، ۱۳۸۷

ویرایش: -

خلاصه:

مخاطب:

یادداشت: ،ملزومات سیستم: ویندوز ۹۸+؛ با پشتیبانی متون عربی؛ +IE۶ شیوه دسترسی: شبکه جهانی وبعنوان از روی صفحه

نمایش عنوان داده های الکترونیکی منشأ مقاله: جمهوری اسلامی، ۲۲ آذر ۱۳۸۶: ص ۶

شناسه: oai.tebyan.net/۸۴۲۸

تاریخ ایجاد رکورد: ۱۳۸۷/۱۲/۲۸

تاریخ تغییر رکورد: ۱۳۸۷/۱۲/۲۸

تاریخ ثبت: ۱۳۸۹/۶/۲۹

قیمت شیء دیجیتال: رایگان

نعمت در پس پرده غیبت

اعتقاد به وجود دوازده امام معصوم، پس از رسول اکرم (ص)، از اعتقادات پایه‌ای و وجه تمایز اندیشه شیعه است. فرزندان این مکتب از کودکی؛ زمانی که اسامی ائمه (ع) و تاریخ امامت را یاد می‌گیرند، با مفهوم غیبت دوازدهمین ایشان آشنا می‌شوند. این که «فرزند امام یازدهم (ع) به دنیا آمده و طی حوادثی پس از شهادت پدر، از دیدگان پنهان شده و تاکنون نیز در پرده غیبت است و روزی ظاهر خواهد شد...» این، تقریباً خلاصه‌ی معلوماتی است که بیش‌تر افراد در این زمینه در اختیار دارند! ولی از همان آغاز، پرسشی اساسی نیز در اذهان جای می‌گیرد که: وجود امامی که بر حیاتش اصرار می‌ورزیم، از او سخن می‌گوییم، هر سال تولدش را جشن می‌گیریم و... اما غایب است، چه فایده‌ای دارد؟ و چنین امامی چه نقش و اثری در زندگی ما، می‌تواند داشته باشد؟ این

سؤال، زمانی که مجال مطرح شدن می‌یابد علی‌رغم اهمیت و محوریت موضوع آن در حوزه اعتقادات، غالباً با نگاه‌های متعجب روبرو شده و پرسش از بدیهیات تلقی می‌گردد. بازگو کردن حوادث متعددی چون «داستان تشنه در راه مانده‌ای که سیراب شده...، بیماری که شفا یافته...، مضطرب که اجابت شده...، گم شده‌ای که به مقصد رسیده و...» تلاشی است تا این بدیهی بودن قطعی تلقی شود. اما به راستی، فایده وجود امام، در عصر غیبت، تنها همین امدادهای به ظاهر گاه به گاه است؟ می‌توان گفت، که ریشه اصلی این پرسش به درک اولیه ما از مفهوم «غیبت» باز می‌گردد؛ به گونه‌ای که مروری دوباره بر معنای صحیح این واژه، راه‌گشای ما، در رسیدن به پاسخ صحیح خواهد بود. واژه «غیبت» معمولاً در عرف عام در برابر «حضور» به کار می‌رود و کلمه «غایب» در برابر «حاضر». بنابراین، هرگاه گفته می‌شود کسی غایب است، در عرف یعنی «حاضر نیست». بر پایه این معنا، بسیاری میان غایب بودن امام دوازدهم و ظهور دیگر امامان، تفاوت جدی قائل می‌شوند و غیبت را عدم حضور تلقی می‌کنند و شاید از همین جاست که به نتایج متفاوتی هم در این زمینه می‌رسند. برخی گمان می‌کنند، حاصل غیبت الزاماً تحیر و سرگردانی بشر است. گروهی آن را اساساً برابر با عدم امکان فهم صحیح دین می‌دانند که برای دسترسی به این فهم، چاره‌ای جز انتظار نیست. بعضی، غیبت را محرومیت از فیض مجالست با امام و بهره بردن از محضرش تلقی می‌کنند که تنها می‌توان بر آن افسوس خورد و گروهی نیز غیبت را مانع کسب اجر و مجاهده در رکاب امام دانسته‌اند. اما نگاهی به سیر تاریخ امامت روشن می‌کند که بسیاری از این امور که حاصل غیبت دانسته شده، در زمان ائمه گذشته نیز اتفاق افتاده است. آیا این گروهی از مسلمانان در کنار علی (ع) نبودند که در جنگ جمل، با وجود شنیدن آن همه سفارش‌های پیامبر (ص) درباره حضرت، باز هم در شناخت حق به تحیر و سرگردانی دچار شدند و با دیدن طلحه و زبیر - دو صحابی بزرگ - در برابر سپاه امیرالمؤمنین گرفتار تردید و سستی گشتند؟ آیا خیل عظیم مسلمانان نبودند که با وجود ظهور امام حسین (ع) در میانشان، به دلیل نداشتن فهم صحیح دین، او را تنها گذاشتند و جز اندکی در رکاب امام باقی نماندند؟ زمانی که امام زین العابدین (ع) معارف دین را در قالب دعا به گوش مردم می‌رساند، چه کسانی طالب به دست آوردن فیض هم نشینی با امام بودند؟ در سال‌های طولانی که دستگاه خلافت، امام موسی بن جعفر (ع) را از زندانی به زندان دیگر منتقل می‌کرد، جامعه محروم از دیدار امام، چه واکنشی نشان داد؟ و آیا در همان زمان که امام صادق (ع) مفاهیم صحیح اسلام را بازگو می‌کرد، گروهی پیروی از خطوط منحرف فکری را برنگزیده بودند؟ اگر از این زاویه بنگریم، همه آن چه را که به عنوان نتایج غیبت شمرده شده بود، در زمان ظهور ائمه نیز مشاهده می‌کنیم. در واقع، حقایق تاریخی که در ده‌ها نمونه از تحیر و سرگردانی، بهره نگرفتن از امام، برداشت‌های نادرست از دین و حتی کار شکنی و مبارزه با امام را گزارش می‌کند، نشانگر آن است که این حوادث الزاماً حاصل از غیبت نمی‌باشد. از سوی دیگر شواهدی در قرآن، تاریخ و روایات، بر آن دلالت دارد که در شرایطی که غیبت نامیده می‌شود، امکان بهره‌گیری از برکات و منافع وجود حجت الهی و استفاده از او ممکن و چه بسا قطعی است. برای نمونه آن جا که قرآن، داستان حضرت یوسف (ع) را نقل می‌کند می‌بینیم که در مقطعی از زمان، آن حضرت به طور ناشناس با مردم زندگی می‌کرد و مشکلات جامعه را برطرف می‌نمود، از تعبیر خواب پادشاهی که او را به زندان انداخته، تا برنامه‌ریزی اقتصادی برای تأمین ارزاق... حتی زمانی که بر مسند قدرت بود، با برادرانش که به او ستم کرده بودند، به نرمی سخن می‌گفت، نیازشان را برآورده می‌کرد و آن‌ها را مورد محبت خود قرار می‌داد... تا زمانی که خداوند به او اجازه داد که خود را معرفی کند. ناشناخته بودن حضرت در این مدت، هرگز مانع بهره بردن مردم از برکات وجودش نگردید. امام صادق (ع) درباره امام دوازدهم می‌فرماید: این امت چرا باور ندارد که خداوند عزوجل با حجت خود همان کند که با یوسف کرد؟ که در بازارهایشان آمد و شد کند و بر زیر اندازهایشان گام نهد؛ در حالی که او را نمی‌شناسند... تا زمانی که خداوند اذن دهد و خود را به ایشان بشناساند؛ چنان که به یوسف اجازه داد... [۱]. بنابراین، برکات وجود حجت الهی در هر حال به مردم می‌رسد. چه مانند زمان ائمه (ع) حاضر باشند و شناخته، چه هم چون حضرت یوسف (ع) حاضر و ناشناخته... لذا شایسته است در سؤال اولیه، تغییری ایجاد کنیم و بگوییم: «فایده

امامی که او را به چهره نمی‌شناسیم، برای ما چیست؟» با تغییر سؤال، آن چه به ذهن متبادر می‌شود، آن است که، اگر وجودی دارای بهره و برکاتی باشد، نشر آن برکات الزاماً به شناخت چهره آن فرد وابسته نیست. و چون پرسش از فایده امامی که او را به چهره نمی‌شناسیم در حقیقت سؤال از فایده «امام» است، پاسخ آن را نیز در برکات و فواید وجودی «امامت» در جهان هستی باید جست و جو کرد. با کنکاشی در متون روایات می‌توان این فواید را به دو دسته تقسیم نمود: ۱) فوایدی که به نفس وجود امام برمی‌گردد؛ ۲) فوایدی که حاصل رفتارها و عملکرد امام می‌باشد. گرچه به سختی می‌توان رفتارهای یک شخصیت را از وجود او جدا نمود، اما می‌توان برکاتی برای او تصور کرد که تنها، حاصل وجود اوست، و فوایدی که اثر انجام وظایف و عملکرد آن فرد می‌باشد. درباره امام نیز، چنین است: فوایدی حاصل «بود» امام است و فوایدی حاصل به مرحله عمل در آمدن یا «نمود امامت» امام. در واقع دسته نخست، از جمله سنت‌های الهی یا قوانینی هستند که خداوند متعال در عالم قرار داده و قرآن و روایات از آن سخن گفته‌اند [۲]؛ اموری که فاعل آن خداوند است، اما براساس حکمت الهی از طرق و مجاری خاصی اجرا می‌گردد. آن دسته از سنت‌های الهی، که از کانال وجودی امام جاری می‌شود، همان چیزی است که، آن را فواید «بود» امام می‌نامیم. مهم‌ترین این فواید، «اصل بر پایی عالم، و بقا و استمرار خلقت به سبب وجود امام و حجت الهی» است. همان طور که پا بر جایی هر خیمه‌ای به ستون و محور آن وابسته است و استمرار برپایی و بقای آن نیز منوط به استواری همان ستون می‌باشد، عمود خیمه عالم هستی نیز، وجود حجت الهی است؛ چنان که در روایات متعددی آمده است: لوبقیت الارض یوماً بغير امام لساخت. [۳]. جعلهم الله ارکان الارض ان تمید بأهلها.... [۴]. عالم، تا زمانی برپاست که حجت الهی در روی زمین باقی باشد. اما عمود یک خیمه، ممکن است، ستون آشکاری در میان آن باشد، که هر کس وارد می‌شود بلافاصله آن را ببیند و جایگاهش را بشناسد و یا از نوع دیگری تعبیه گردد که به راحتی قابل رویت نیست. در هر دو حال، واقعیت وجودی خیمه، وابسته به همان ستون است؛ چه آشکار باشد چه پنهان. در عالم خلقت نیز، هر چند ممکن است که مردم در شرایطی امام را نشناسند، ولی بدون وجود امام اراده خداوند بر وجود و بقای جهان تحقق نمی‌گیرد. از امام رضا (ع) پرسیدند: آیا زمین به غیر امام باقی می‌ماند؟ فرمود: خیر، باقی نمی‌ماند، در این صورت فرو می‌ریزد. [۵]

بر این اساس، بر پایی عالم و حیات خود ما و استفاده از برکات عالم، مهم‌ترین اثر وجودی و فایده‌ای است که با بودن آن حضرت بر ما و جهان خلقت جاری است و این سنت و قانون الهی تغییرناپذیر می‌باشد. دومین فایده «بود» امام، بقا و قوام دین است. در روایات متعددی آمده است که پیامبر (ص) فرمود: لا یزال هذا الدین قائماً حتی یكون علیکم اثنی عشر خلیفه. [۶]. بر پایه این کلام، قوام و استواری دین به وجود دوازده نفر جانشین پیامبر است که چون عدد آنان در روایت معین شده، پس از یازدهمین ایشان، پایداری دین به وجود آخرین امام خواهد بود. حضرت امیر (ع) در کلامی، وجود امام ظاهری یا غایب را در هر زمان، رمز عدم بطلان حجت‌ها و بینات الهی می‌داند: اللهم بلی، لا تخلو الارض من قائم لله بحججه اما ظاهراً مشهوراً او خائفاً مغموراً، لئلا تبطل حجج الله و بیناته. [۷]. بنابراین، وجود امام ضامن حفظ و سلامت دین برای بشریت است و با این شرط هرگز تعالیم اسلام، حتی در سخت‌ترین شرایط از بین نمی‌رود. به عبارت دیگر، دین‌داری و عبادت همه هدایت شدگان و راه یافتگان به حق در کره خاکی، مدیون و وابسته به امام است. سومین فایده: در بسیاری از روایات، امام واسطه رسیدن فیض الهی به بشریت معرفی شده است؛ یعنی آنچه از برکات، نعمت‌ها، رحمت و لطف خداوند بر عالم نازل می‌گردد، به واسطه امام و از کانال وجودی او است. این مفهوم اساسی بارها در سخنان ائمه (ع) تکرار شده است. امام سجاد (ع) می‌فرماید: خداوند به واسطه ما رحمت را منتشر می‌سازد و به ما باران می‌فرستد و برکات را از زمین بیرون می‌آورد. و امام صادق (ع) می‌فرماید: بنا اثمرت الاشجار و ابعنت الثمار و جرت الانهار و ينزل الغیث. گویا طبیعت نظام خلقت، دارای مراتبی همانند هرم است که در راس آن، وجود حجت الهی است، برکات و فیض و رحمت پروردگار، نخست، بر آن قله نازل شده و سپس از آن جا بر همه جوانب، تا قاعده هرم سرازیر می‌گردد. موسی بن جعفر (ع) می‌فرماید: ... ما من ملک یهبطه الله فی امر لما یهبطه له الا بدا بالامام فعرض ذلك علیه.... [۸]. هیچ فرشته‌ای را خداوند برای امری فرو نمی‌فرستد

مگر این که از امام آغاز کرده و آن امر را بر او عرضه می‌دارد. چهارمین فایده وجود حجت الهی، مسئله رفع عذاب و امان اهل زمین می‌باشد. یکی از سنت‌های الهی آن است که وجود یک فرد مؤمن و صالح در یک جمع، باعث دور کردن عذاب و حفظ همه آن جمع می‌گردد. جابر بن عبدالله از پیامبر (ص) نقل می‌کند: خداوند به واسطه صلاح فرد مسلمانی، فرزندان و فرزندان فرزندان و اهل خانه و خانه‌های اطرافش را ننگه می‌دارد و همه آنان در پناه خداوندند تا زمانی که او در میان ایشان است. [۹]. گویا، صرف نظر از شایستگی و استحقاق مردم، قانونی در جهان حکم فرماست، که اساس آن، اثر وضعی ایمان و عمل صالح می‌باشد و طبق این قانون، حضور یک انسان صالح موجب رفع گرفتاری‌ها و بلاها می‌گردد. امام صادق (ع) در ذیل آیه ۷۴ سوره هود (بجادلنا فی قوم لوط) که به گفت و گوی حضرت ابراهیم (ع) با فرشتگان اشاره دارد، می‌فرماید: زمانی که فرشتگان بر ابراهیم (ع) وارد شدند و مأموریت خود را برای عذاب قوم لوط باز گفتند، حضرت ابراهیم به آنان فرمود: ... اگر در این قوم یک مؤمن باشد، آیا آنان را عذاب می‌کنید؟ گفتند: نه. حضرت فرمود: پس لوط در میان آنان است. فرشتگان پاسخ دادند: ما به کسانی که در میان آن قوم هستند آگاه‌تریم، البته لوط و خانواده‌اش، غیر از زنش را نجات خواهیم داد. [۱۰]. این معنا، در امت پیامبر خاتم (ص)، در سطح بسیار وسیعش، در گستره زمانی و مکانی، با وجود دائمی امام در بین ایشان جاری است. روایات معصومین (ع) مؤید این است که به برکت وجود حضرت، بسیاری از عذاب‌ها از جامعه بشری رفع می‌گردد. از امام باقر (ع) سؤال شد: «بالناس حاجه الی الامام؟» در پاسخ فرمود: «اجل لیرفع العذاب عن اهل الارض»، سپس به آیه قرآنی استشهاد نمود که پیامبر اسلام (ص) را مخاطب قرار داده و حضرت را عامل رفع عذاب از امت معرفی می‌کند: «و ما کان الله لیعذبهم و انت فیهم». [۱۱]. روایت امام، از یک سو اثر وجودی ذکر شده در آیه را، به ائمه نیز تعمیم می‌دهد و از سوی دیگر با عبارت «اهل الارض»، امان حاصل از وجود حجت الهی را، شامل همه اهل زمین، اعم از مؤمن و کافر می‌داند. چنان که امام صادق (ع) در حدیث دیگری می‌فرماید: «لن یزالو فی امان ان تسبیح بهم الارض مادما بین اظهرهم». [۱۲]. دسته دوم از فواید وجود امام، چنان که اشاره شد، حاصل رفتارها و عملکرد امام است. در اعتقاد شیعه امام غایب، غافل از مردم و جدای از جامعه نیست، بلکه علی‌رغم ناشناخته بودن چهره، به عنوان حجت در میان مردم حاضر است و به حکم امامت، وظایف الهی خود را انجام می‌دهد؛ هر چند جزئیات و چگونگی این رفتارها برای مردم روشن نباشد. براساس روایات می‌توان مهم‌ترین اثرات وجودی امام در این حوزه را به شرح زیر بر شمرد: عظیم‌ترین فایده وجودی امام که همان وظیفه اصلی اوست، مسئله «هدایت» می‌باشد. این مسئولیت در زمان همه ائمه (ع) در راس اهتمامات ایشان بوده و هرگز متوقف نشده است و لازمه انجام آن نیز شناخت چهره امام و ارتباط مستقیم با او نبوده است. نقل شده که اسحاق کنندی، از فلاسفه معروف عرب، در عصر امام حسن عسکری (ع) کتابی به نام تناقضات قرآن نوشت. امام از طریق یکی از شاگردان اسحاق و با طرح سؤالاتی او را متوجه اشتباه‌هایش می‌نماید. تا جایی که او به حقیقت اعتراف می‌کند و با ندامت، کتابش را می‌سوزاند. [۱۳] به این ترتیب علی‌رغم فاصله مکانی و بدون دیدار با امام، از راهنمایی حضرت بهره‌مند می‌گردد. این حقیقت تاریخی نشان می‌دهد که گستره هدایت ائمه (ع) به کسانی که حتی آن‌ها را ندیده یا نمی‌شناخته‌اند نیز، از طرق وسایل گوناگون می‌رسیده است و هیچ مانعی وجود ندارد که این امر در زمان غیبت نیز جریان داشته باشد. چه بسیار راه‌های فهم دین و تمییز آن از مسیرهای انحرافی که به واسطه امام گشوده می‌شود و چه بسیار قلب‌های آماده پذیرش حق و اذهان جست و جوگری که با عنایت امام به سرچشمه‌های هدایت متصل می‌گردند، هر چند که خود منشأ این فیض را ندانند و نیابند. در واقع هدایت انسان‌ها، شغل و وظیفه‌ای نیست که امام گاه‌گاهی به آن بپردازد، بلکه فلسفه وجودی و لازمه امامت اوست. همان‌گونه که هر مادری به حکم محبت‌ها و مجموعه فداکاری‌هایی که برای فرزندش انجام می‌دهد، «مادر» نامیده می‌شود و معنای مادری در همان رفتارها نهفته است. به طوری که بدون آن مجموعه، سمت مادری بی‌معناست، صفت «هادی» بودن برای امام نیز به همین گونه است؛ لذا در زیارات خطاب به ایشان می‌گوییم: «السلام علیک یا نورالله الذی یهتدی به المهتدون». [۱۴]. دومین فایده حاصل از عملکردهای امام، مسئله رفع مشکلات و

گرفتاری‌های جامعه بشری است. در سیره ائمه گذشته، همواره امام را در کنار مردم و یاور و حامی آنان در سختی‌ها و مصایب می‌بینیم. ادای دین قرض داران، شفای بیماران، رفع نیازهای نیازمندان... همه را امام به حکم امامت انجام می‌داده است و تحقق این امور هیچ گاه مشروط به شناخته شدن حجت الهی نبوده است، فقرایی که شبانه از امام سجاد (ع) طعام دریافت می‌کردند، به دلیل پوشیده بودن چهره امام او را نمی‌شناختند و بسیاری از یتیمان کوفه پس از شهادت علی (ع) دانستند که چه کسی هر شب به دیدارشان می‌رفته است. آیاتی از قرآن کریم در سیره حجت‌های پیشین نیز گواه این معنا است. در داستان حضرت خضر (ع) در سوره کهف [۱۵] سخن از کارهایی است که آن ولی خدا در حالی که مردم او را نمی‌شناختند، برای حل مشکلات آنان انجام می‌دهد. بنابراین، در زمان غیبت نیز، امام جدا از مشکلات، گرفتاری‌ها و رنج و اندوه مردم نیست و شناختن حضرت به چهره، مانع از بهره‌مندی مردم از کمک‌های ایشان نمی‌گردد. به همین دلیل است که در زیارت جامعه کبیره خطاب به همه ائمه (ع) می‌گوییم: «بکم ینفس الهم و یکشف الضر... و فرج عنا غمرات الکرוב». سومین فایده از این دسته، دعای امام است. مطابق روایات متعدد، اعمال انسان‌ها دائماً، به حجت الهی در هر عصر عرضه می‌شود و هرگز آن امام از وضعیت مردم غافل نیست، بلکه به حکم مسئولیتش نسبت به این اعمال نگران است. علی (ع) می‌فرماید: «هیچ مؤمنی نیست که اندوهگین شود؛ مگر آن که به جهت اندوه او اندوهگین می‌شویم و دعایی نکند مگر این که برای او آمین می‌گوییم و ساکت نماند مگر آن که برایش دعا می‌کنیم». بنابراین، دعای امام همواره و در هر حال شامل حال افراد می‌گردد. نقل شده است که همسایه امام رضا (ع) روزی خدمت امام رسیده و عرض کرده: از شما می‌خواهم که برای من و خانواده‌ام دعا کنید. حضرت فرمودند: «آیا من این کار را انجام نمی‌دهم؟ همانا اعمال شما در هر صبح و شام بر ما عرضه می‌شود». [۱۶] و چون سؤال کننده از این پاسخ متعجب شد، امام به آیه قرآن استشهاد فرمود: قل اعملوا فیسیری الله عملکم و رسوله و المؤمنون. [۱۷]. از پاسخ امام رضا (ع) چنین بر می‌آید که دعا برای مردم از سوی امام، امری همیشگی و حتمی تلقی شده و در ارتباط مستقیم با عرضه اعمال آن‌هاست. روشن است که این اثر وجودی وابسته به دیدن چهره حجت الهی نیست و در عصر غیبت نیز می‌تواند جریان داشته باشد. از آن چه به اجمال از مجموعه دو دسته فواید حاصل از «بود» و «نمود عملی» امامت بر شمردیم، (که یقیناً محدود به موارد یاد شده نیست)، چنین بر می‌آید که وجود امام معصوم در هر زمان، به حکم جایگاهش، منشأ فواید و برکات بسیاری است. از سویی، به لحاظ ماهیت وجودی‌اش، عامل حفظ و بقای عالم خلقت، بر پایی دین، واسطه رسیدن رحمت و فیض الهی بر مردم و مایه امان اهل زمین است. از سوی دیگر براساس مسئولیتی که بر عهده دارد، در هدایت مردم تلاش می‌کند، از وضعیت و اعمال آنان آگاهی کامل دارد و برای رفع گرفتاری و مشکلات مادی و معنوی ایشان، قیام کرده و دعا می‌نماید. لذا امام صادق (ع) می‌فرماید: «نحن اهل البیت، النعم الذی انعم الله بنا علی العباد... و هی النعمه التي لا تنقطع» [۱۸] و چنان که بیان داشتیم برای بهره بردن از این نعمت، تفاوتی میان امام ظاهر در بین مردم و امام حاضر، اما ناشناخته وجود ندارد. به این ترتیب، پرسش از فایده امام غایب، با اصلاح مفهوم غیبت در اذهان و بررسی نتایج حاصل از آن، اساساً موضوعیت خود را از دست می‌دهد و در جست و جو برای پاسخ به آن، به مجموعه‌ای از فواید کلی امامت می‌رسیم که مسئله غیبت خدشه‌ای به آن‌ها وارد نمی‌کند. به علاوه، با شناخت این فواید، آن چه در مرتبه بالاتر جایگزین سؤال‌های مکرر می‌گردد. احساس نیاز به امام و شناخت حق عظیم او بر گردن ماست. در حقیقت، هستی، هدایت و همه نعمت‌هایی که از آن بهره‌مندیم به برکت آن وجود مقدس می‌باشد. با چنین دیدگاهی، امام غایب، در واقع حاضرترین عنصر در حیات انسان خواهد بود. انسانی که براساس معرفت به جایگاه حجت الهی، هر لحظه حضور خود را در محضر امامش درک می‌کند و به ولایت او زنده است و ادای حق امام و یاری او، سمت و سوی همه تلاش‌ها و برنامه‌های زندگی‌اش را تشکیل می‌دهد. امام سجاد (ع) می‌فرماید: ان اهل زمان غیبه، القائلین بامامته و المنتظرین لظهوره، افضل من اهل کل زمان، لأن الله تبارک و تعالی اعطاهم من العقول و الافهام و المعرفه ماصارت به «الغیبه» عندهم بمنزله «المشاهده» و جعلهم فی ذلک الزمان بمنزله المجاهدین بین یدی رسول الله بالسیف، اولئک هم

المخلصون حقاً و شیعتنا صدقاً.... [۱۹]. همانا اهل زمان غیبت، کسانی که به امامت قائم معتقد بوده و منتظر ظهورش می‌باشند، از مردمان همۀ زمان‌ها برتر هستند، برای این که خداوند تبارک و تعالی، عقل و بصیرت و معرفتی به آنان ارزانی داشته است که غیبت در نزد ایشان به منزله مشاهده می‌باشد و خداوند آنان را در همان زمان در مرتبه مجاهدین در رکاب رسول خدا (ص) قرار داده است. ایشان مخلصان حقیقی و شیعیان راستین، هستند.

پاورقی

- [۱] صدوق، کمال الدین و تمام النعمه، ص ۳۴۱.
- [۲] حکمت این سنت‌های الهی، خود بحث دیگری است که مجالی گسترده‌تر می‌طلبد.
- [۳] کلینی، ج ۱، ص ۱۷۹، ح ۱۰، اصول کافی، (به نقل از امام صادق (ع)).
- [۴] کلینی، اصول کافی، کتاب الحجّه، ح ۱۲ (به نقل از امام باقر).
- [۵] همان، ح ۱۱ (به نقل از امام رضا).
- [۶] میزان الحکمه، ج ۱، الامامه، ص ۱۳۳.
- [۷] همان، باب ۱۴۰، ص ۱۱۸.
- [۸] محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۶، ص ۳۵۷.
- [۹] علامه طباطبایی، تفسیر المیزان، ج ۴، ص ۱۰۹.]
- [۱۰] تفسیر المیزان، سوره هود (آیه ۷۴)، بحث روایی.
- [۱۱] سوره انفال، آیه ۳۲.
- [۱۲] علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۲۳، ص ۳۷.
- [۱۳] همان، سیره امام حسن عسکری.
- [۱۴] مفاتیح الجنان، زیارت حضرت صاحب الامر در روز جمعه.
- [۱۵] سوره کهف، آیات ۷۹ تا ۸۲.
- [۱۶] وسائل الشیعه، ج ۱۱، ح ۵، ص ۳۸۷.
- [۱۷] سوره توبه، آیه ۱۰۵.
- [۱۸] محمد باقر مجلسی، بحار الانوار، ج ۶۶، ص ۳۱۶.
- [۱۹] کمال الدین و تمام النعمه، باب ۳۱، ح ۲.

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم
 جَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱)
 با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید
 بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد ... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی
 آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می‌کنند
 بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹

بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند.

مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید.

از جمله فعالیتهای گسترده مرکز:

الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی

ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه

ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و ...

د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر

ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای

و) راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۴۰۵۲۴)

ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ...

ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه

ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال

دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان

تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶

وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی:

www.eslamshop.com

تلفن ۰۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۰۳۱۱) فکس ۰۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹ امور

کاربران (۰۳۱۱)۲۳۳۳۰۴۵

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گامگاه

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

